И.Арабаев атындагы Кыргыз мамлекеттик университетине жана Ош мамлекеттик университетине караштуу география илимдери боюнча Д.25.24.698 диссертациялык кеңештин эксперттик курамынын 25.00.23 – физикалык география, биогеография, топурактын географиясы жана ландшафтын геохимиясы адистиги боюнча география илимдеринин доктору окумуштуулук даражасын изденип алуу үчүн жазылган Матикеев Талантбек Курманалиевичтин **"Теңир-Тоонун (Тянь-Шань) жаратылышынын секторлук өзгөчөлүктөрү жана алардын чарбадагы мааниси"** деген темадагы докторлук диссертациясынын негизги материалдарын экспертизадан өткөрүү боюнча

АКТЫ

И.Арабаев атындагы Кыргыз мамлекеттик университетине жана Ош мамлекеттик университетине караштуу география илимдеринин доктору (кандидаты) боюнча түзүлгөн Д 25.24.698 диссертациялык кеңешинин төмөнкү курамдагы эксперттик тобу:

1. г.и.д., профессор А.Р. Медеу
2. г.и.д., профессор К.Д. Каймулдинова
3. г.и.д., профессордун м.а. Р.Т. Акматов

Изденүүчү Матикеев Талантбек Курманалиевичтин 25.00.23 – физикалык география, биогеография, топурактын географиясы жана ландшафтын геохимиясы адистиги боюнча география илимдеринин доктору окумуштуулук даражасын изденин алуу үчүн жазылган **«Теңир-Тоонун (Тянь-Шань) жаратылышынын секторлук өзгөчөлүктөрү жана алардын чарбадагы мааниси**" деген темадагы докторлук диссертациясынын негизги материалдарын экспертизадан өткөрүштү.

Комиссияга төмөнкү материалдар көрсөтүлдү:

1. Докторлук диссертацияда киришүү, адабияттарга обзор, изилдөөнүн методологиясы жана 3.4.5.6 баптар жеке изилдөөнүн натыйжалары, корутунду, колдонулган адабияттардын тизмеси жана тиркеме.
2. Дисертациянын авторефераты орус жана кыргыз тилинде.

3. Колдонулган адабияттардын тизмесинде (жалпы саны 172) ата мекендик жана чет өлкөлүк окумуштуулардын илимий эмгектери.

4. Диссертациянын темасы боюнча жарык көргөн эмгектер: 1 монография, 1 окуу-усулдук комплекс жана 14 илимий макалалар КРдын Президентине караштуу ЖАКтын тизмесине кирген журналдарда жарыкка чыккан. Жалпы 14 макала, 1 монография, 1 окуу-усулдук комплекс. Аталган эмгектердин көчүрмөсү (титулдук баракча, мазмуну, текст, чыгарылгандыгы боюнча маалыматтар) чыгарылып, ар бир барагына Ош мамлекеттик университетинин окумуштуу катчысынын колу коюлган.

5. Т.К.Матикеев академик И.М. Ботбаевдин 90 жылдыгына арналган "Актуальные проблемы естественных и сельскохозяйственных наук" деген аталыштагы эл аралык илимий-практикалык конференцияга (Ош, март 2021); п.и.д., профессор Ш.Алиевдин 70 жылдык мааракесине арналган "Математика жана табигый илимдер санариптештирүү шартында билим берүүнүн заманбап технологияларынын көйгөйү" аттуу конференцияларга (Бишкек, июнь 2021) катышкан.

Илимий-изилдөө иштеринин жыйынтыктарын өндүрүшкө киргизүү актысы (ОшМУ, Ош облустук мамлекеттик администрациясы, КР УИАнын академик М.Адышев атындагы геология институтунун география бөлүмүнүн география коому).

Текшерүүнүн жыйынтыгында төмөнкүлөр аныкталды: Теңир-Тоонун аймактарын геологиялык-геоморфологиялык түзүлүштөрүнө жана климаттык шарттарынын окшоштугуна карап секторлорго жана подсекторлорго бөлүү алгачкы жолу сунушталган. Тоо арасындагы ороондордогу чөл жана жарым чөл ландшафттары бүтүн алкак эмес, фрагменттик абалдагы «изоляттык-жабык алкак» экендиги аныкталган. Тоо капталдарындагы субалкактар (субальп, кургак талаа ж.б.) өз алдынча алкак эмес, алкактык типтердин ортосундагы өтмө катар форма экендигин, алардын топтомунан алкактык бүтүндүүлүк – көп алкактын пайда болгондугу далилденип, "Алкактык аралашуу – Көп алкактуулук" теориясы коюлган. Диссертант тарабынан

алынган жыйынтыктарга анализ жүргүзүлгөн. Документтер туура түзүлгөн. Каттоо документтери боюнча диссертацияда келтирилген изилдөөнүн натыйжалары аткарылган изилдөөнүн көлөмүнө толугу менен шайкеш келет.

КОРУТУНДУ

Жүргүзүлгөн текшерүүнүн натыйжасында комиссия Матикеев Талантбек Курманалиевичтин «Теңир-Тоонун (Тянь-Шань) жаратылышынын секторлук өзгөчөлүктөрү жана алардын чарбадагы мааниси" деген темадагы диссертациялык иши боюнча алгачкы документация фактылык далилдерге ылайык туура түзүлгөн деп жыйынтыктайт.

Бардык изилдөөлөр белгиленген тартипте катталган. Аткарылган изилдөөлөрдүн аныктыгы аткарылган иштин бүткүл көлөмүн толук чагылдырган алгачкы документтерди каттоонун тууралыгы менен ырасталат.

Текшерүүнүн жыйынтыгында комиссия Матикеев Талантбек Курманалиевичтин диссертациялык ишине негиз болгон алгачкы материалдардын аныктыгын жана автордун жеке салымын тастыктайт.

Эксперттик комиссиянын курамы:

1. г.и.д., профессор А.Р. Медеу
2. г.и.д., профессор К.Д. Каймулдинова
3. г.и.д., профессордун м.а. Р.Т. Акматов

Диссертациялык кенештин эксперттик топтун мүчөлөрүнүн колун тастыктаймын:

Д 25.24.698 диссертациялык кенештин
окумуштуу катчысы *г.и.к., доц. Д.Т. Солпуева*

КАДРЛАР БӨЛҮМҮ
ОТДЕЛ КАДРОВ
И. АРАБАЕВ атындагы КЫРГЫЗ МАМЛЕКЕТТИК УНИВЕРСИТЕТИ
КЫРГЫЗСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ им И. АРАБАЕВА
КОЛ ТАМГАСЫН ТАСТЫКТАЙМЫН
ПОДПИСЬ ЗАВЕРЯЮ